

ÖĞRENCİLERİN KANITA DAYALI HEMŞİRELİK KONUSUNDAKİ BİLGİ, TUTUM VE DAVRANIŞLARI ÖLÇEĞİ'NİN TÜRKÇE GEÇERLİK GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI¹

VALIDITY AND RELIABILITY OF THE TURKISH VERSION OF KNOWLEDGE, ATTITUDE AND BEHAVIORS OF NURSING STUDENTS TOWARDS EVIDENCE-BASED NURSING SCALE

Gonca KARAYAGIZ MUSLU¹, Hülya BAYBEK¹, Halime TOZAK YILDIZ¹, Arzu KIVRAK¹

¹Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, Muğla / Türkiye

Öz: Amaç: Bu çalışmanın amacı Öğrencilerin Kanıta Dayalı Hemşirelik Konusundaki Bilgi, Tutum ve Davranışları Ölçeği'nin Türk toplumu için geçerlik ve güvenilirliğini saptamaktır. **Yöntem:** Metodolojik tipteki bu çalışmanın örneklemini bir devlet üniversitesinin sağlık yüksekokulu hemşirelik bölümünde eğitim gören üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri (n:268) oluşturmuştur. "Öğrencilerin Kanıta Dayalı Hemşirelik Konusundaki Bilgi, Tutum ve Davranışları Ölçeği" likert tipte, 26 maddeli olup dört alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin geçerlik çalışması için dil geçerliği, içerik geçerliği ve yapı geçerliği yöntemleri kullanılmıştır. Güvenirlilik analizleri için iç tutarlık ve madde-toplam korelasyonu yöntemleri kullanılmıştır. **Bulgular:** Geçerlik çalışmasında doğrulayıcı faktör analizi sonucunda dörtlü faktör yapısının ölçeğe uygun olduğu belirlenmiştir. Açıklayıcı faktör analizinde dört faktörün toplam varyansın %44'ünü açıkladığı bulunmuştur. Güvenirlilik analizlerinde ölçeğin 'bilgi' alt boyut Cronbach alfa değeri 0.70, 'tutum' alt boyutu Cronbach alfa değeri 0.60, 'gelecekte kullanım' alt boyutu Cronbach alfa değeri 0.80 ve 'uygulama' alt boyutu Cronbach alfa değeri 0.77 olarak bulunmuştur. Madde analizine göre ölçek madde-toplam puan korelasyon katsayılarının 0.28-0.64 arasında olduğu belirlenmiştir. **Sonuç:** Ölçeğin Türkçe versiyonunun hemşire öğrencilerin kanıta dayalı hemşirelik konusunda bilgi, tutum ve davranışlarını belirlemede geçerli ve güvenilir bir araç olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kanıta Dayalı Hemşirelik, Geçerlik, Güvenirlilik

Abstract: Aim: The purpose of this study was to test the validity and reliability of the Turkish version of knowledge, attitude and behaviors of nursing students towards evidence-based nursing. **Method:** The sample of this methodological study was composed of third and fourth year students (n:268) attending the nursing school at a public university. Knowledge, Attitude, and Behaviors of Nursing Students Towards Evidence-Based Nursing Scale is a likert type scale which include 26 items and four subscales. The language validity, content validity and construct validity methods were used for validity of the scale. Internal consistency and item-total correlation were used for reliability of the scale. **Results:** The results of confirmatory factor analysis indicated that four factor construct was suitable for the scale. It was further suggested that total variance explained 44% of four factor in the explanatory factor analysis. Cronbach alpha coefficient was found as 0.70 for knowledge subscale, 0.60 for attitude subscale, 0.80 for future use subscale, and 0.77 for practice subscale. According to item analysis item-total score correlation coefficients were determined to be between 0.28-0.64. **Conclusion:** It was concluded that the Turkish version of the scale was valid and reliable to identify knowledge, attitude, and behaviors of nursing students towards evidence-based nursing practice.

Key Words: Evidence-Based Nursing, Validity, Reliability

Doi: 10.17371/UHD.2015310844

- (1) **Sorumlu Yazar:** Gonca KARAYAGIZ MUSLU, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Bölümü, Muğla / Türkiye goncamuslu@hotmail.com **Geliş Tarihi / Received:** 26.01.2015 **Düzeltilme Tarihi / Revised:** 23.02.2015 **Kabul Tarihi / Accepted:** 09.04.2015 **Makalenin Türü: Type of article (Araştırma – Uygulama / Research -Application) Çıkar Çatışması / Conflict of Interest:** Yok / None **"Etik Kurul Raporu Var - Yes Ethics Committee"** (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Bilimsel Etik Kurulu Tarih:28.09.2012)

UHD

www.khsdergisi.com

Uluslararası Hakemli Hemşirelik Araştırmaları Dergisi

Ocak / Şubat / Mart / Nisan – Kış İlkbahar Cilt: 2 Sayı: 3 Yıl: 2015

International Refereed Journal of Nursing Researches

January / February / March / April - Winter Spring Volume: 2 Number: 3 Year: 2015

ID:68 K:102

PRINT ISSN: 2148-4872 ONLINE ISSN:2149-2468

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/03944- 2015-GE-17296)

GİRİŞ

Tüm sağlık profesyonelleri için uygulamaların bilimsel bilgi üzerine temellendirilmesi gereksinimi giderek artmaktadır (World Health Organisation, 2004). Kanıta dayalı uygulamalar (KDU) bilgiye dayalı sağlık bakımının verilmesi için bir yaklaşımdır (Kitson, 2004:1-8). KDU var olan en iyi ve güncel kanıtı aramayı, klinik uzmanlıkla değerlendirmeyi yaparken hastanın gereksinim ve tercihlerini göz önünde bulundurmaya kapsayan, klinik karar vermede problem çözme yaklaşımıdır (Irwig et al., 2007:129-82). KDU en iyi kanıt; klinik deneyim, hasta tercihleri ve hastanın durumu ile entegre etmeyi hedefler (Straus et al., 2011:3-14). Kanıta dayalı uygulamaların bakım kalitesini arttırdığı, hasta sonuçlarını iyileştirdiği ve bakım maliyetlerini azalttığı konusunda göstergeler mevcuttur (Pricewaterhouse Coopers' Health Research Institute, 2009).

Hemşirelikte klinik karar verme sürecinde kanıt kullanımı yetersizdir. Hemşireler hasta bakımında kanıt temelli bilgiler yerine daha çok rutin, diğer hemşirelerden ve okuldan edindikleri bilgileri kullanma eğilimindedirler (Brown et al., 2010: 521-7). Oysaki Türkiye'de hemşirelerin görev, yetki ve sorumluluklarının belirlendiği Hemşirelik Yönetmeliğinde (8 Mart 2010) hemşirenin hemşirelik bakımını kanıta dayalı olarak planlama, uygulama, değerlendirme ve denetleme gerekliliği belirtilmiştir. Uluslararası Hemşireler Birliği (2012) yeterince bilgiye sahip olmadan karar

vermenin, hemşirelik bakımının iyi verilmemesine sebep olacağını belirtmiştir. Estabrooks ve arkadaşları (2003: 506-20) yaptıkları sistematik gözden geçirme çalışmasında araştırma kullanımı ile araştırmaya yönelik tutum arasında pozitif bir ilişki olduğunu bulmuştur. Ülkemizde yapılan çalışmalarda hemşirelerin araştırma sonuçlarını kullanmasını engelleyen en önemli etmenlerin; araştırma sonuçlarının uygulamaya geçirilmesinde olanakların yetersiz olması, hemşirelik alanına özgü bilgilerin toplandığı merkezi bir birimin bulunmaması (Öztürk vd., 2010: 144-55; Uysal vd., 2010: 3443-52), hemşirelerin araştırma okuyacak zamanlarının olmaması (Öztürk vd., 2010: 144-55), hekimlerin araştırma sonuçlarının uygulamaya geçirilmesinde hemşirelerle işbirliği yapmaması olduğu belirlenmiştir. Ayrıca hemşirelik uygulamalarının değiştirilmesinin gereğini ortaya koyan yazılı bir belgenin olmaması, hemşirelerin araştırma sonuçlarını çalışma ortamında kullanabileceklerine inanmamaları (Uysal vd., 2010:3443-52), yeni fikirleri uygulama açısından zaman azlığı, araştırma bulgularını anlamakta güçlük çekme (Kocaman vd., 2010: 1908-18) de araştırma sonuçlarının kullanılmasını engelleyen durumlardır.

Hemşirelik eğitimi veren okulların çekirdek müfredat programına kanıta dayalı uygulamalar ile ilgili bilgilerin eklenmesi ile öğrencilerin KDU konusundaki özgüvenleri artabilir ve böylece mesleki hayatlarında kanıta dayalı uygulama kullanımları da artar (Brown et al., 2010: 521-

UHD

www.khsdergisi.com

Uluslararası Hakemli Hemşirelik Araştırmaları Dergisi

Ocak / Şubat / Mart / Nisan – Kış İlkbahar Cilt: 2 Sayı: 3 Yıl: 2015

International Refereed Journal of Nursing Researches

January / February / March / April - Winter Spring Volume: 2 Number: 3 Year: 2015

ID:68 K:102

PRINT ISSN: 2148-4872 ONLINE ISSN:2149-2468

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/03944- 2015-GE-17296)

7). Yapılan çalışmalar kanıta dayalı uygulama becerilerinin artırılması için klinik soru sorma (Ghali et al., 2000:18-22; Ellis et al., 2000:528; Rosenberg et al., 1998:557-63), kanıt arama (Ghali et al., 2000:18-22; Ellis et al., 2000:528; Rosenberg et al., 1998:557-63), uygun kanıt ulaşma (Rosenberg et al., 1998:557-63) ve klinik ortama uygun kanıt kullanma (Ghali et al., 2000:18-22) gibi eğitsel girişimlerin gerekliliğini vurgulamaktadır.

Hemşirelik öğrencileri profesyonel hemşirelere kanıta dayalı uygulama bilgilerini aktarabilecek pozisyonadırlar. Bu nedenle öğrencilerin kanıta dayalı uygulama konusundaki bilgi, beceri ve davranışlarını geliştirici stratejileri oluşturmak gerekli ve önemlidir. Bu stratejileri geliştirebilmek için öncelikle öğrencilerin sıklıkla kullandıkları kanıt kaynaklarını, kanıta ulaşmada yaşadıkları sıkıntıları bilmek ve öğrencilerin kanıta dayalı uygulama kullanımı konusundaki bilgi, tutum ve davranışını belirlemek gerekmektedir. Bunların bilinmesi KDU öğretilmesinde etkili tekniklerin geliştirilmesinde yararlıdır.

Bu çalışmanın amacı Öğrencilerin Kanıta Dayalı Hemşirelik Konusundaki Bilgi, Tutum ve Davranışları Ölçeği'nin Türk toplumu için geçerlik ve güvenilirliğini saptamaktır.

YÖNTEM

Metadolojik tipteki bu araştırma Kasım 2012-Şubat 2013 tarihleri arasında Muğla ilinde bir

devlet üniversitesinin sağlık yüksekokulunda yürütülmüştür.

Araştırmanın evrenini, bu tarihler arasında hemşirelik bölümünde eğitim gören öğrenciler oluşturmuştur. Geçerlik ve güvenilirlik çalışmalarında örneklem büyüklüğünün madde sayısının en az 3-10 katı olması gerektiği bilinmektedir (Tavşancıl, 2002: 17-61). Araştırmanın örneklemine, geçerlik ve güvenilirliği yapılacak olan ölçeğin toplam madde sayısının (26) yaklaşık 10 katı olan 280 öğrenci oluşturmuştur. Kanıta dayalı hemşirelik ve kanıta dayalı tıp konusunda farkındalığın oluşması ve klinik uygulama sayısının artmış olması nedeni ile örnekleme üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri alınmıştır. Eksik doldurulduğu belirlenen 12 anket çalışma dışı bırakılmış, analizler 268 anket üzerinden yapılmıştır.

Araştırmanın yürütülebilmesi için Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Bilimsel Etik Kurulundan ve araştırmanın yürütüldüğü okullardan, ölçeği geliştiren Janice M Johnston ve ölçeği hemşirelik öğrencilerine uyarlayan Son Chae Kim'den yazılı izin ve katılımcılardan sözel onam alınmıştır.

Araştırmada veri toplama araçları olarak “Öğrenci Tanıtım Formu” ve “Öğrencilerin Kanıta Dayalı Hemşirelik Konusundaki Bilgi, Tutum ve Davranışları Ölçeği” kullanılmıştır. “Öğrenci Tanıtım Formu” konuya ilişkin literatür bilgilerine (Brown et al., 2010: 521-7; Johnston et al., 2003: 992-1000) dayanarak araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır. Bilgi formu; öğrencilerin yaşı,

UHD

www.khsdergisi.com

Uluslararası Hakemli Hemşirelik Araştırmaları Dergisi

Ocak / Şubat / Mart / Nisan – Kış İlkbahar Cilt: 2 Sayı: 3 Yıl: 2015

International Refereed Journal of Nursing Researches

January / February / March / April - Winter Spring Volume: 2 Number: 3 Year: 2015

ID:68 K:102

PRINT ISSN: 2148-4872 ONLINE ISSN:2149-2468

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/03944- 2015-GE-17296)

cinsiyeti, kullandıkları kanıt kaynakları, kanıtlara ulaşmada güçlük yaşama durumları gibi bilgileri içeren sorulardan oluşmaktadır. “Öğrencilerin Kanıta Dayalı Hemşirelik Konusundaki Bilgi, Tutum ve Davranışları Ölçeği” Jonhston ve arkadaşları tarafından (2003: 992-1000) Hong Kong Üniversitesinde tıp fakültesindeki öğrencilerin kanıta dayalı uygulama konusundaki bilgi tutum ve davranışlarını belirlemeye yönelik geliştirilmiştir. Amerika’da Brown ve arkadaşları (2010: 521-7) ölçeği hemşirelik öğrencilerine uyarlamışlardır. Ölçeğin ülkemizde yapılmış bir geçerlik güvenirlik çalışmasına rastlanmamıştır. Likert tipindeki ölçek 26 madde “bilgi”, “tutum”, “gelecekte kullanım” ve “uygulama” olmak üzere dört alt boyuttan oluşmaktadır.

Ölçeğin *bilgi alt boyutu* öğrencilerin kanıta dayalı hemşirelik konusunda teorikte ve pratikte edindikleri bilgileri, anladıklarını yansıtmaktadır. Alt boyutun puanlanmasında Kesinlikle Katılıyorum (6), Kısmen Katılıyorum (5), Katılıyorum (4), Katılmıyorum (3), Kısmen Katılmıyorum (2) ve Hiç Katılmıyorum (1) biçiminde görüş içeren altı seçenek verilmiş ve öğrencilerden bu görüşler arasında kendilerine en uygun olan birini seçmeleri istenmiştir. Puanın yüksek olması öğrencinin bilgisinin fazla olduğunu göstermektedir. Bilgi alt boyutunun Cronbach alfa katsayısı orijinal çalışmalarda 0.88 ve 0.84 olarak bulunmuştur (Jonhston et al., 2003:992-1000; Brown et al., 2010:521-7). Ölçeğin *tutum alt boyutu* öğrencilerin kanıta dayalı hemşirelik kavramına ilişkin

düşüncelerini yansıtmaktadır. Puanlanması bilgi alt boyutu gibidir. Cronbach alfa katsayısı orijinal çalışmalarda 0.79 ve 0.83 olarak bulunmuştur (Jonhston et al., 2003:992-1000; Brown et al., 2010:521-7). *Uygulama alt boyutu* kanıta dayalı hemşireliğin klinik soruyu / problemi belirleme, problemi çözmek için en iyi kanıt arama, kanıtı kritik etme, kanıtı bütünleştirme ve etkinliği değerlendirme basamaklarını kullanabilmeyi tanımlar. Alt boyut asla (1) ve her gün (5) olmak üzere beşli likert şeklinde puanlanmaktadır. Cronbach alfa katsayısı orijinal çalışmalarda 0.71 ve 0.75 olarak bulunmuştur (Jonhston et al., 2003:992-1000; Brown et al., 2010:521-7). *Gelecekte kullanım alt boyutu* öğrencilerin mesleki hayatlarında bu yaklaşımı kullanma eğilimlerini belirleyicidir. Orijinal çalışmalarda bu alt boyutun Cronbach alfa değeri 0.76 ve 0.86 olarak belirlenmiştir (Jonhston et al., 2003:992-1000; Brown et al., 2010:521-7).

Veriler, bilgisayar ortamında değerlendirilmiştir. Ölçeğin dil eşdeğerliği çeviri-geri çeviri yöntemi; içerik geçerliği uzman görüşüne başvurulup kapsam geçerlik indeksi hesaplanarak ve sınıf içi korelasyon analizi ile test edilmiştir. Faktör analizi için örneklemin yeterliğinin saptanmasında Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) testi yapılmaktadır. Yapı geçerliği açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi ile sınıanmıştır. Güvenirlik analizleri iç tutarlık katsayısı (internal consistency) ve madde-toplam korelasyonu ile test edilmiştir.

UHD

www.khsdergisi.com

Uluslararası Hakemli Hemşirelik Araştırmaları Dergisi

Ocak / Şubat / Mart / Nisan – Kış İlkbahar Cilt: 2 Sayı: 3 Yıl: 2015

International Refereed Journal of Nursing Researches

January / February / March / April - Winter Spring Volume: 2 Number: 3 Year: 2015

ID:68 K:102

PRINT ISSN: 2148-4872 ONLINE ISSN:2149-2468

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/03944- 2015-GE-17296)

BULGULAR

Öğrencilerin Araştırma Kullanımına Yönelik Özellikleri

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin %57.8'i kız, %60.1'i dördüncü sınıf öğrencisidir.

Öğrencilerin kanıt kaynağı olarak %75.4'ünün (n:202) interneti, %35.4'ünün (n:95) ders kitaplarını, %28.0'sinin (n:75) araştırma makalelerini, %8.6'sının (n:23) otorite figürlerini kullandıkları saptanmıştır. Kanıt ulaşma konusunda öğrencilerin %32.8'si (n:88) zorluk yaşadıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin kanıt ulaşma amaçları sorulduğunda; %67.2'si (n:180) araştırma, %61.2'si (n:164) ödev yapma, %10.1'i (n:27) hasta bakımında kullanmak için yanıtını vermişlerdir.

Geçerlik Analizleri

Dil Geçerliği

Öğrencilerin Kanıt Dayalı Hemşirelik Konusundaki Bilgi, Tutum ve Davranışları Ölçeği'nin Türkiye'deki geçerlik ve güvenilirlik sınavında, ölçeğin dil geçerliği için, ölçek İngilizce metni, içlerinde çocuk sağlığı ve hastalıkları hemşireliği, halk sağlığı hemşireliği, kadın sağlığı ve doğum hemşireliği alanında uzman ve her iki dili de iyi bilen öğretim üyelerinin bulunduğu on kişilik akademik bir grup tarafından Türkçe'ye çevrilmiştir. Yapılan on değişik çeviri, ilk çeviriyi yapan grubun dışındaki üç kişilik başka bir gruba verilerek ölçeği İngilizce'ye çevirmeleri istenmiştir.

Ölçeğin geri çevrilmiş olan İngilizce hali ölçeği orijinal ölçeği geliştiren bireye gönderilmiş ve onayı alınmıştır.

Kapsam Geçerliği

Kapsam geçerliği için kapsam geçerlik indeksi (KGI), Davies tekniği ile belirlenmiştir. Davies tekniğine göre; ölçeğin her bir maddesini, kanıt dayalı hemşirelik ile ilgili uzman on hemşire öğretim üyesi a) Uygun b) Madde gözden geçirilmeli c) Madde ciddi olarak gözden geçirilmeli d) Madde uygun değil şeklinde dörtlü derecelendirilme seçeneklerinden birini seçerek değerlendirmişlerdir. Her bir maddeyi değerlendirirken (a) veya (b) seçeneğini seçerek işaretleyen uzmanların sayısı toplam uzman sayısına bölünerek her maddeye ilişkin KGI elde edilmiştir (Yurdagül, 2005:1-6). Kapsam geçerliği için 10 öğretim üyesinin, ölçek maddelerini değerlendirmelerine göre, maddelerin KGI 0.80–1.00 arasında değişmiş, tüm ölçek maddeleri için KGI'yi 0.99 bulunmuştur.

Uzmanların ölçek maddelerine verdikleri puanlar Sınıf İçi Korelasyon tekniği (ICC) ile değerlendirilmiş ve 0.72 bulunmuştur. Bu sonuçlar uzmanlar arasında görüş birliği olduğunu belirtmektedir.

Dil geçerliği ve kapsam geçerliği sağlanan ölçek; örneklem grubu özellikleriyle benzerlik taşıyan 20 öğrenciye, ölçek maddelerindeki ifadelerin anlaşılır olup olmadığını sınamak amacıyla uygulanmıştır. Ön uygulama yapılan öğrencilerin verileri araştırma kapsamına alınmamıştır.

UHD

www.khsdergisi.com

Uluslararası Hakemli Hemşirelik Araştırmaları Dergisi

Ocak / Şubat / Mart / Nisan – Kış İlkbahar Cilt: 2 Sayı: 3 Yıl: 2015

International Refereed Journal of Nursing Researches

January / February / March / April - Winter Spring Volume: 2 Number: 3 Year: 2015

ID:68 K:102

PRINT ISSN: 2148-4872 ONLINE ISSN:2149-2468

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/03944- 2015-GE-17296)

Yapı Geçerliliği

Araştırmada KMO değeri olarak hesaplanan örneklem yeterliliği 0.79 ve Bartlett's Test of Sphericity ($X^2=1929.070$ $p<0.01$) örneklem sınamaya büyüklüğü analizi değerinin faktör analizi için oldukça yeterli olduğu bulunmuştur.

Yapı geçerliliği bağlamında ölçeğin orijinal formunda bulunan faktörlerin doğrulanması amacıyla *Doğru-*

layıcı faktör analizi (DFA) uygulanmıştır. Yapılan DFA analizinde orijinal ölçekte öngörüldüğü gibi maddelerin dört faktör tarafından temsil edildiği hipotezi sınanmıştır. Model uyum indeksleri olan $X^2= 643.68$, RMSEA=0.06, GFI=0.84, CFI=0.89 olarak bulunmuştur (Tablo 1). Bu uyum indeksi değerleri modelin iyi uyum gösterdiğine işaret etmektedir.

Tablo 1. Öğrencilerin Kanıta Dayalı Hemşirelik Konusunda Bilgi, Tutum ve Davranışları Ölçeğinin DFA ile Faktör Yapısının Uyumunun İncelenmesi

Parametreler	Normal Değerleri	Ölçeğin Sonuçları
X^2	$p>0.05$	643.68
X^2/df	<5.00	2.19
GFI	>0.90	0.90
NFI	>0.90	0.92
NNFI	>0.90	0.94
RMSEA	<0.08	0.06
CFI	>0.90	0.89

Ölçeğin açıkladığı toplam varyans %18.43 olup, toplam özdeğeri 4.79 olarak bulunmuştur. Modele

ilişkin açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör yükleri Tablo 2'de gösterilmiştir.

UHD

www.khsdergisi.com

Uluslararası Hakemli Hemşirelik Araştırmaları Dergisi

Ocak / Şubat / Mart / Nisan – Kış İlkbahar Cilt: 2 Sayı: 3 Yıl: 2015

International Refereed Journal of Nursing Researches

January / February / March / April - Winter Spring Volume: 2 Number: 3 Year: 2015

ID:68 K:102

PRINT ISSN: 2148-4872 ONLINE ISSN:2149-2468

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/03944- 2015-GE-17296)

Tablo 2. Kanıta Dayalı Hemşirelik Konusunda Öğrencilerin Bilgi, Tutum ve Davranışları Ölçeğinin Açıklayıcı ve Doğrulayıcı Faktör Analizi

MADDE	AÇIKLAYICI FAKTÖR YÜKÜ	DOĞRULAYICI FAKTÖR YÜKÜ
Madde 1	0.68	0.51
Madde2	0.72	0.67
Madde3	0.57	0.54
Madde4	0.51	0.56
Madde5	0.54	0.58
Madde6	0.48	0.40
Madde7	0.58	0.49
Madde8	0.58	0.36
Madde9	0.64	0.44
Madde10	0.53	0.51
Madde11	0.54	0.54
Madde12	0.53	0.48
Madde13	0.60	0.58
Madde14	0.10	0.26
Madde15	0.56	0.57
Madde16	0.70	0.58
Madde17	0.75	0.75
Madde18	0.75	0.67
Madde19	0.55	0.63
Madde20	0.48	0.59
Madde21	0.58	0.33
Madde22	0.70	0.55
Madde23	0.58	0.40
Madde24	0.69	0.57
Madde25	0.69	0.81
Madde26	0.72	0.84

Güvenirlilik Analizleri

Güvenirlilik Analizleri için Cronbach alfa değeri ve madde analizleri yöntemi kullanılmıştır. Tablo 3’de görüldüğü gibi ölçeğin, alt boyutlarının

madde-toplam puan korelasyonlarının “bilgi” alt boyutunda 0.40 ile 0.53, “tutum” alt boyutunda 0.28 ile 0.37, “gelecekte kullanım” alt boyutunda 0.24 ile 0.64, “uygulama” alt boyutunda 0.37 ile 0.61 arasında değiştiği bulunmuştur.

UHD

www.khsdergisi.com

Uluslararası Hakemli Hemşirelik Araştırmaları Dergisi

Ocak / Şubat / Mart / Nisan – Kış İlkbahar Cilt: 2 Sayı: 3 Yıl: 2015

International Refereed Journal of Nursing Researches

January / February / March / April - Winter Spring Volume: 2 Number: 3 Year: 2015

ID:68 K:102

PRINT ISSN: 2148-4872 ONLINE ISSN:2149-2468

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/03944- 2015-GE-17296)

Tablo 3. Kanıta Dayalı Hemşirelik Konusunda Öğrencilerin Bilgi, Tutum ve Davranışları Ölçeğinin Cronbach Alfa Değerleri ve Madde-Toplam Puan Korelasyonları

ALT BOYUT	MADDE	Madde-Toplam Korelasyonları	Madde silindiğinde iç tutarlık katsayısı
BİLGİ ALT BOYUTU	M1	0.40	0.67
	M2	0.53	0.62
	M3	0.44	0.66
	M4	0.47	0.64
	M5	0.46	0.65
Cronbach Alfa: .70			
TUTUM ALT BOYUTU	M6	0.28	0.58
	M7	0.37	0.55
	M8	0.29	0.58
	M9	0.36	0.55
	M10	0.36	0.55
	M11	0.37	0.54
Cronbach Alfa: 0.60			
GELECEKTE KULLANIM ALT BOYUTU	M12	0.44	0.79
	M13	0.54	0.78
	M14	0.24	0.80
	M15	0.51	0.78
	M16	0.53	0.78
	M17	0.64	0.77
	M18	0.57	0.77
	M19	0.51	0.78
	M20	0.53	0.784
Cronbach Alfa: .80			
UYGULAMA ALT BOYUTU	M21	0.37	0.77
	M22	0.55	0.73
	M23	0.44	0.76
	M24	0.55	0.73
	M25	0.60	0.72
	M26	0.61	0.71
Cronbach Alfa: 0.77			

UHD

www.khsdergisi.com

Uluslararası Hakemli Hemşirelik Araştırmaları Dergisi

Ocak / Şubat / Mart / Nisan – Kış İlkbahar Cilt: 2 Sayı: 3 Yıl: 2015

International Refereed Journal of Nursing Researches

January / February / March / April - Winter Spring Volume: 2 Number: 3 Year: 2015

ID:68 K:102

PRINT ISSN: 2148-4872 ONLINE ISSN:2149-2468

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/03944- 2015-GE-17296)

TARTIŞMA

Ölçeğin Türkçe versiyonunun geçerlik çalışması için ilk olarak dil geçerliği değerlendirilmiştir. Ölçeğin dil geçerliğinde geri çeviri yöntemi kullanılmıştır. Ölçeğin dil geçerlik ölçütü sağlandıktan sonra içerik geçerliğinde ölçek maddelerinin uygulanabilir ve anlaşılır olması açısından uzman görüşü alınmıştır. Ön uygulama sonucunda ölçek maddelerinin açık, net olduğu anlaşılmıştır.

Ölçeğin yapı geçerliğini belirlemek için açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi kullanılmıştır. Açıklayıcı faktör analizi ile hipotez kurmaya yönelik bilgi edinilmeye çalışılırken, doğrulayıcı faktör analizi (DFA) ile faktörler arasındaki ilişkinin yeterli olup olmadığı, hangi faktörlerle ilişkili olduğu, faktörlerin birbirlerinden bağımsız olup olmadığı, faktörlerin modeli açıklamakta yeterli olup olmadığı sınırdır (Erkorkmaz vd., 2013:210-23). Ölçeğin faktör yapısının incelenmesinde, özdeğeri 1'den büyük dört faktör elde edilmiştir. Bu faktörler; bilgi, tutum, gelecekte kullanım ve uygulama alt boyutlarıdır. Bu bulgular önceki çalışmalarla benzerlik göstermektedir (Jonhston et al., 2003:992-1000; Brown et al., 2010:521-7).

DFA model uyum indekslerinden X^2/df oranı 2/1 ile 5/1 arasında, RMSEA'nın <0.08 altında olması, GFI, CFI ve NNFI değerlerinin >0.90 üzerinde olması gerekmektedir (Erkorkmaz vd., 2013:210-23). Yapılan DFA sonucunda RMSEA'nın 0.08'nin altında olması ve X^2/df oranının 2.19 olması, CFI değeri dışında NFI,

NNFI VE GFI değerlerinin 0.90 ve üzerinde olması nedeniyle sonuçlarımız ölçeğin faktör yapısını doğrular niteliktedir.

Ölçeğin güvenilirlik analizinde ölçeğin iç tutarlılığını değerlendirmek için Cronbach alfa katsayısı hesaplanmıştır. Cronbach alfa katsayısı ölçekteki maddelerin aynı özelliği ölçüp ölçmediğini, maddelerin ölçülmek istenen konu ile ilgili olup olmadığını gösterir (Aksayan ve Gözüm, 2002:9-14). İç tutarlık için hesaplanan Cronbach alfa katsayısının -1 ile +1 arasında olması gerekmektedir. Genel olarak kabul edilen değer 0.70'dir (Tavşancıl, 2002:17-61). Güvenirlik analizlerinde ölçeğin 'bilgi' alt boyut Cronbach alfa değeri 0.70, 'tutum' alt boyutu Cronbach alfa değeri 0.60, 'gelecekte kullanım' alt boyutu Cronbach alfa değeri 0.80 ve 'uygulama' alt boyutu Cronbach alfa değeri 0.77 olarak bulunmuştur. Bilgi (0.88-0.84), tutum (0.79-0.83) ve gelecekte kullanım (0.76-0.86) alt boyutu Cronbach alfa katsayısı orijinal çalışmalardan daha düşük bulunmuşken, uygulama (0.71-0.75) alt boyutu için daha yüksek bulunmuştur (Jonhston et al., 2003:992-1000; Brown et al., 2010:521-7).

Ülkemizde bile hemşirelik eğitimi ve kanıta dayalı hemşirelik dersine verilen ağırlık farklılık göstermektedir. Bazı üniversitelerde "kanıta dayalı hemşirelik" adı altında seçimli dersler yürütülürken, bazı üniversitelerde ise bu konularda bilgi "hemşirelikte araştırma" dersi içeriğinde verilmektedir. Brown ve arkadaşları (2010:521-

UHD

www.khsdergisi.com

Uluslararası Hakemli Hemşirelik Araştırmaları Dergisi

Ocak / Şubat / Mart / Nisan – Kış İlkbahar Cilt: 2 Sayı: 3 Yıl: 2015

International Refereed Journal of Nursing Researches

January / February / March / April - Winter Spring Volume: 2 Number: 3 Year: 2015

ID:68 K:102

PRINT ISSN: 2148-4872 ONLINE ISSN:2149-2468

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/03944- 2015-GE-17296)

7) ölçeğin bilgi, tutum ve gelecekte kullanım alt boyut puan ortalamalarının akademik yıllara göre artış gösterdiğini belirtmişlerdir. Benzer şekilde klinik karar verme konusunda özgüven ve klinik hazır oluşlukta artış mevcut zamanda ve gelecekte kanıta dayalı hemşirelik kullanımını arttırmaktadır (Brown et al., 2010:521-7). Carlock ve Anderson (2007:251-5) deneyim arttıkça öğrencilerin kanıta dayalı uygulama becerilerinin arttığını belirtmiştir. Bu sonuçlar ölçeğin farklı kültürlerde ve farklı örneklem gruplarında yüksek düzeyde güvenilirliğe sahip olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Model parametrelerinden olan faktör yüklerinin alt sınır değeri değişmekle birlikte genel olarak 0.30'un üstünde olması istenmektedir ve maddelerin kavramsal yapıyla ilgili olup olmadığını gösterir (Şencan, 2005:105-403). Madde 14'ün faktör yükü 0.26 olarak bulunmuştur ancak bu madde modele katkı sağladığından bu madde silinmemiştir.

Madde analizi, ölçme aracındaki her maddenin aldığı değer ile ölçme aracının tümünden alınan toplam değer arasındaki ilişkiyi ifade eder ve 0.30 altında kalan maddelerin silinmesi önerilmektedir (Karasar, 2004:147-53). Bununla birlikte güvenilirlik katsayısı düşük olan maddelerin ölçekten çıkarılmadan önce Cronbach alfa katsayısındaki değişime bakılması eğer madde ölçekten çıkarıldığında alfa katsayısı yükseliyorsa, o maddenin ölçekten çıkarılması önerilmektedir. (Özdamar, 1997). Madde 14'ün madde- toplam korelasyon

katsayısı 0.24 bulunmuştur ancak madde silindiğinde Cronbach alfa değeri değişmediği için madde ölçekten çıkarılmamıştır

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışma sonucunda ölçeğin Türkiye'de hemşire öğrencilerin kanıta dayalı hemşirelik konusunda bilgi, tutum ve davranışlarını belirlemede geçerli ve güvenilir olarak kullanılabilmesi sonucuna varılmıştır.

Ölçüm aracının Türkçe'ye kazandırılması, öğrenci hemşirelerin kanıta dayalı uygulama konusundaki bilgi, tutum ve davranışlarının belirlenmesine katkı sağlayacaktır. Ölçeğin, kanıta dayalı uygulamaları geliştirmenin hedeflendiği programlarla ilgili girişimlere rehberlik edeceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

AKSAYAN, S., & GÖZÜM, S., (2002). “Kültürlerarası Ölçek Uyarlaması için Rehber I: Ölçek Uyarlama Aşamaları ve Dil Uyarlaması” Hemşirelik Araştırma Geliştirme Dergisi, 9-14

BROWN, C., KIM, S., STICHLER, J., & FIELD, W., (2010). “Predictors of Knowledge, Attitudes, Use and Future Use of Evidence-Based Practice among Baccalaureate Nursing Students at Two Universities” Nurse Education Today, 30 (521-527)

CARLOCK, D., & ANDERSON, J., (2007). “Teaching and Assessing the Database

UHD

www.khsdergisi.com

Uluslararası Hakemli Hemşirelik Araştırmaları Dergisi

Ocak / Şubat / Mart / Nisan – Kış İlkbahar Cilt: 2 Sayı: 3 Yıl: 2015

International Refereed Journal of Nursing Researches

January / February / March / April - Winter Spring Volume: 2 Number: 3 Year: 2015

ID:68 K:102

PRINT ISSN: 2148-4872 ONLINE ISSN:2149-2468

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/03944- 2015-GE-17296)

Searching Skills of Student Nurses” Nurse Educator, 32 (251-255)

ELLIS, P., GREEN, M., & KERNAN, W., (2000). “An Evidence-Based Medicine Curriculum for Medical Students: The Art of Asking Focused Clinical Questions” Acad Med, 75 (528)

ERKORKMAZ, Ü., ETİKAN, İ., DEMİR, O., ÖZDAMAR, K., & SANİSOĞLU, S.Y., (2013). “Doğrulayıcı Faktör Analizi ve Uyum İndeksleri” Türkiye Klinikleri, 33 (210-223)

ESTABROOKS, C.A., FLOYD, J.A., SCOTT-FINDLAY, S., O’LEARY, K.A., & GUSHTA, M., (2003). “Individual Determinants of Research Utilization: A Systematic Review” Journal of Advanced Nursing, 43 (506–520)

GHALI, W.A., SAITZ, R., ESKEW, A.H., GUP-TA, M., QUAN, H., & HERSHMAN, W.Y., (2000). “Successful Teaching in Evidence-Based Medicine” Med Educ, 34 (18–22)

HEMŞİRELİK YÖNETMELİĞİ, (2010). T. C. Resmi Gazete, 27515, 08.03.2010 <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2010/03/20100308-4.htm>, Erişim Tarihi: 23.02.2015

INTERNATIONAL COUNCIL OF NURSES EVIDENCE-BASED PRACTICE CLOSING THE GAP: FROM EVIDENCE TO ACTION, (2012). <http://nursingworld.org/MainMenu-Categories/ThePracticeofProfessionalNursing/>

Improving-Your-Practice/Research-Toolkit/ ICN-Evidence-Based-Practice-Resource/ Closing-the-Gap-from-Evidence-to-Action.pdf, Erişim Tarihi: 23.02.2015

IRWIG, L., IRWIG, J., TREVENA, L., & SWEET, M., (2007). Smart Heart Choices: Making Sense of Health Advice. Hammersmith Press, London, pp.129-182

JOHNSTON, J.M., LEUNG, G.M., FIELDING, R., TIN, K.Y., & HO, L.K., (2003). “The Development and Validation of a Knowledge, Attitude And Behaviour Questionnaire to Assess Undergraduate Evidence-Based Practice Teaching and Learning” Medical Education, 37 (992-1000)

KARASAR, N., (1995). Bilimsel Araştırma Yöntemi, 7. Basım, Sim Matbaası, Ankara, ss.147-153

KITSON, A., (2004). “The State of the Art and Science of Evidence-Based Nursing in UK and Europe” Worldviews on Evidence-Based Nursing, 1 (6–8)

KOCAMAN, G., SEREN, Ş., LASH, A.A., KURT, S., BENGU, N., & YURUMEOZGLU, H.A., (2010). “Barriers to Research Utilisation by Staff Nurses in aA University Hospital” Journal of Clinical Nursing, 19 (1908–1918)

ÖZDAMAR, K., (1997). Paket Programlar ile İstatistiksel Veri Analizi. Anadolu Üniversitesi

UHD

www.khsdergisi.com

Uluslararası Hakemli Hemşirelik Araştırmaları Dergisi

Ocak / Şubat / Mart / Nisan – Kış İlkbahar Cilt: 2 Sayı: 3 Yıl: 2015

International Refereed Journal of Nursing Researches

January / February / March / April - Winter Spring Volume: 2 Number: 3 Year: 2015

ID:68 K:102

PRINT ISSN: 2148-4872 ONLINE ISSN:2149-2468

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/03944- 2015-GE-17296)

Yayımları, Eskişehir, Türkiye

ÖZTÜRK, A., KAYA, N., AYIK, S., UYGUR, E., & CENGİZ, A., (2010). “Hemşirelik Uygulamalarında Araştırma Sonuçlarının Kullanımında Engeller “ İ.U.F.N. Hem. Derg, 18 (144-155)

PRICEWATERHOUSE COOPERS’ HEALTH RESEARCH INSTITUTE, (2009). The Price of Excess: Identifying Waste in Healthcare Spending. <http://www.pwc.com/us/en/healthcare/publications/the-price-ofexcess.jhtml>, Erişim Tarihi:19.04.11

ROSENBERG, W.M., DEEKS, J., LUSHER, A., SNOWBALL, R., DOOLEY, G., & SACKETT, D., (1998). “Improving Searching Skills and Evidence Retrieval” J R Coll Physicians Lond, 32 (557–563)

STRAUS, S.E., GLASZIOU, P., RICHARDSON, W.S., & HAYNES, R.B., (2011). “Evidence-Based Medicine: How to Practice and Teach It” Church Livingstone Elsevier, Edinburgh, (3-14)

ŞENCAN, H., (2005). Sosyal ve Davranışsal Ölçümlerde Güvenilirlik ve Geçerlik, Seçkin Yayıncılık, Ankara, ss.105-403

TAVŞANCIL, E., (2002). Tutumların Ölçülmesi ve SPSS ile Veri Analizi. Atlas Yayınevi Ankara, ss.17–61

UYVAL, A., TEMEL, A.B., ARDAHAN, M., & OZKAHRAMAN, Ş., (2010). “Barriers to Research Utilisation among Nurses in Turkey” Journal of Clinical Nursing, 19 (3443–3452)

WORLD HEALTH ORGANISATION, (2004). World Report on Knowledge for Better Health. World Health Organization, Geneva, Switzerland. <http://www.who.int/rpc/meetings/wr2004/en/index10.html>, Erişim Tarihi: 23.02.2015

YURDAGÜL, H., (2005). “Ölçek Geliştirme Çalışmalarında Kapsam Geçerliği için Kapsam Geçerlik İndekslerinin Kullanılması” XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi (Kongre Kitabı), Denizli, 28-30 Eylül, ss.1-6

UHD

www.khsdergisi.com

Uluslararası Hakemli Hemşirelik Araştırmaları Dergisi

Ocak / Şubat / Mart / Nisan – Kış İlkbahar Cilt: 2 Sayı: 3 Yıl: 2015

International Refereed Journal of Nursing Researches

January / February / March / April - Winter Spring Volume: 2 Number: 3 Year: 2015

ID:68 K:102

PRINT ISSN: 2148-4872 ONLINE ISSN:2149-2468

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/03944- 2015-GE-17296)

EK-1. KANITA DAYALI HEMŞİRELİK KONUSUNDA ÖĞRENCİLERİN BİLGİ, TUTUM VE DAVRANIŞLARI ÖLÇEĞİ*

	Kesinlikle katılıyorum	Kısmen katılıyorum	Katılıyorum	Katılmıyorum	Kısmen katılmıyorum	Kesinlikle katılmıyorum
1.Kanıt dayalı uygulamaları kullanmak önerilen tedavinin etkili olduğuna dair kesinliği artırır.	6	5	4	3	2	1
2.Kanıt dayalı uygulama süreci klinik soruların uygun bir şekilde tanımlanmasını ve formüle edilmesini gerektirir	6	5	4	3	2	1
3.Kanıt dayalı uygulamalarda, etkili arama becerileri/bibliyografik veritabanları ve kanıt kaynaklarına kolay ulaşım esastır.	6	5	4	3	2	1
4. Kanıt dayalı uygulama gözden geçirilen tüm araştırma makalelerinin niteliğini değerlendirebilmek için eleştirel değerlendirme becerilerinin kullanımını gerektirir	6	5	4	3	2	1
5. Eleştirel bir biçimde değerlendirilmiş kanıtlar klinik karar verme ve deneyimi kullanarak uygun bir şekilde hastaya uygulanmalıdır	6	5	4	3	2	1
6.Şayet kanıt dayalı tıp geçerli bir yöntemse, herhangi bir kimse hastaları görebilir ve doktorların yaptığını yapabilir	6	5	4	3	2	1
7.Kanıt dayalı uygulama, hemşireliğin «sanat» yönünü önemsemez	6	5	4	3	2	1

UHD

www.khsdergisi.com

Uluslararası Hakemli Hemşirelik Araştırmaları Dergisi

Ocak / Şubat / Mart / Nisan – Kış İlkbahar Cilt: 2 Sayı: 3 Yıl: 2015

International Refereed Journal of Nursing Researches

January / February / March / April - Winter Spring Volume: 2 Number: 3 Year: 2015

ID:68 K:102

PRINT ISSN: 2148-4872 ONLINE ISSN:2149-2468

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/03944- 2015-GE-17296)

8.Hemşireler genellikle kanıta dayalı hemşireliği uygulamamalıdır çünkü hemşirelik, istatistiklere değil, insanlar ve hastalarla ilgilenen bir bilimdir	6	5	4	3	2	1
9.Bir hasta için mevcut olan en uygun tedaviyi seçmede, önceki çalışma (iş) deneyimleri araştırma bulgularından daha önemlidir	6	5	4	3	2	1
10.Kanıta dayalı uygulama klinik deneyimi göz ardı eden bir «yemek kitabı» gibidir.	6	5	4	3	2	1
11.Sadece zamanla geçecek bir “heves” (ya da “moda”) olduğundan, kişisel olarak kanıta dayalı uygulamaları benimsemem için hiçbir sebep yoktur.	6	5	4	3	2	1
12.Kişisel olarak kanıta dayalı uygulamaların avantajlarını takdir ediyorum	6	5	4	3	2	1
13.Kanıta dayalı uygulama hemşirelik lisans eğitiminin ayrılmaz bir parçası olmalıdır	6	5	4	3	2	1
14. Bir hemşirelik öğrencisi olarak, son bir ay içinde kanıta dayalı tıbbi uygulamak sizin için ne kadar kolay ya da ne kadar zor oldu?	Çok kolay 6	Biraz kolay 5	kolay 4	zor 3	Biraz zor 2	Çok zor 1
15.Kanıta dayalı uygulamaların sizin öğrenmenizin ne kadar rutin bir parçası olduğunu düşünüyorsunuz?	Tamamen 6	Çok 5	kısmen 4	Biraz 3	Az 2	Hiç 1
16. Kanıta dayalı uygulamaları kullanmak sizin öğrenme şeklinizi ne kadar değiştirdi?	6	5	4	3	2	1

UHD

www.khsdergisi.com

Uluslararası Hakemli Hemşirelik Araştırmaları Dergisi

Ocak / Şubat / Mart / Nisan – Kış İlkbahar Cilt: 2 Sayı: 3 Yıl: 2015

International Refereed Journal of Nursing Researches

January / February / March / April - Winter Spring Volume: 2 Number: 3 Year: 2015

ID:68 K:102

PRINT ISSN: 2148-4872 ONLINE ISSN:2149-2468

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/03944- 2015-GE-17296)

17. Bir yıl öncesi ile karşılaştırıldığında, kanıta dayalı uygulama tekniklerini kullanarak yaşam boyu öğrenmeyi ne derecede desteklersiniz?

6 5 4 3 2 1

18. Bir yıl öncesi ile karşılaştırıldığında, kanıta dayalı uygulamaların ilkelerini ne derecede desteklersiniz?

6 5 4 3 2 1

19. Bir yıl öncesi ile karşılaştırıldığında, bir hemşire olarak, kanıta dayalı uygulamanın gelecekteki uygulamalarınız için ne kadar yararlı olacağına inanıyorsunuz?

Çok yararlı 6 5 4 3 2 1
Kısmen yararlı 5
yararlı 4
Yararlı değil 3
Kısmen yararlı 2
Tamamen yararlı 1

20. Bir yıl öncesi ile karşılaştırıldığında, bir hemşire olarak gelecekte kanıta dayalı uygulamaları kullanmaya ne kadar isteklisiniz?

Çok isterim 6 5 4 3 2 1
Kısmen isterim 5
Isterim 4
Istemem 3
Kısmen istemem 2
Çok istemem 1

21. Genel olarak hangi sıklıkta tıbbi / hemşirelik kanıtlarına erişim sağlıyorsunuz?

Her gün 6 5 4 3 2 1
Gün aşırı 5
Her hafta 4
Her ay 3
Asla 2
Diğer (Lütfen belirtiniz) 1

21. Genel olarak hangi sıklıkta tıbbi / hemşirelik kanıtlarına erişim sağlıyorsunuz?

Her gün 6 5 4 3 2 1
Gün aşırı 5
Her hafta 4
Her ay 3
Asla 2
Diğer (Lütfen belirtiniz) 1

22. İnternetteki tıbbi / hemşirelik kanıtlarına (MEDLINE ve Cochrane Reviews hariç) hangi sıklıkta erişim sağladınız?

5 4 3 2 1

23. Bir ders kitabından hangi sıklıkta tıbbi kanıtlara/ hemşirelik kanıtlarına erişim sağladınız?

5 4 3 2 1

UHD

www.khsdergisi.com

Uluslararası Hakemli Hemşirelik Araştırmaları Dergisi

Ocak / Şubat / Mart / Nisan – Kış İlkbahar Cilt: 2 Sayı: 3 Yıl: 2015

International Refereed Journal of Nursing Researches

January / February / March / April - Winter Spring Volume: 2 Number: 3 Year: 2015

ID:68 K:102

PRINT ISSN: 2148-4872 ONLINE ISSN:2149-2468

(ISO 9001-2008 Belge No / Document No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No / Document No: 12880)

(MARKA PATENT NO: TRADEMARK)

(2015/03944- 2015-GE-17296)

24. Orijinal *araştırma makalelerinden* hangi sıklıkta tıbbi kanıtlara/ hemşirelik kanıtlarına erişim sağladınız?

5 4 3 2 1

25. *Cochrane veritabanından* hangi sıklıkta tıbbi kanıtlara / hemşirelik kanıtlarına erişim sağladınız?

5 4 3 2 1

26. Evidence *based nursing* gibi ikincil bir kaynaktan hangi sıklıkta tıbbi kanıtlara/ hemşirelik kanıtlarına erişim sağladınız?

5 4 3 2 1

* Ölçek kullanılmadan önce yazarlardan izin alınması zorunludur.